

Referater og medlemslister på minnepenn:

Utfordringer rundt bevaring av elektroniske arkiver hos organisasjoner.

Norges Kvinne- og familieforbund

Min erfaring fra frivillig arbeid

- Husmorlagsarbeid knyttet til Norges husmorforbund som skiftet navn til Norges Kvinne- og familieforbund i 1996
  - startet **Mjølkeråen husmorlag** i 1973 og la det ned etter 30 år
  - hadde ulike tillitsverv
  - ledet og dokumenterte ulike arrangementer, særlig basarer
- **CISV** – internasjonal fredsorganisasjon med lokallag i hele Norge
  - deltatt i ulikt lokalt komitéarbeid gjennom snart 30 år
  - vedlikeholdt sentralt medlemsregister for alle lokallag i Norge
- Tilfeldig dugnadsarbeid som å arrangere fester, klassejubiléer, 17.mai-arrangement

Dokumentasjon av frivillighet og dugnad i Norge

- Historisk perspektiv – frem til ca år 2000
  - Årsmeldinger, regnskap og referater fra møter og arrangementer ble skrevet ned i protokoller som ble lagret, overlevert og arkivert
- Nå-situasjon
  - Både bruk av protokoller, papirutskrifter og elektroniske filer i word og excel
  - Litt tilfeldig hvor og hvordan dokumenter og filer lagres
  - E-post med saksinformasjon og vedlegg sendes mellom personer, lagres på ulike PC-er eller slettes
  - Mange ser ikke viktigheten av å dokumentere dagens gjøremål
- Fremtid
  - Alt blir skrevet og lagret på elektronisk format
  - Et felles elektronisk lagringssted som alle involverte kan nå
  - Det er regler for hvordan langtidslagring skal foregå og hvorfor skape arkiv
    - Elektronisk lagring – hvor – tilgjengelighet
    - Utskrift på papir – oppbevaring i perm – lime inn i protokoll

Fremtiden i en elektronisk verden?

- Farvel til historien om frivillige organisasjoner og det arbeidet som utføres der?
- Farvel til en del av historien vår etter siste århundreskifte?
- Det haster med å lage nasjonale regler for arkivering og lagring av elektronisk skapt materiale utenom arkivverket
- Bevisstgjøring av personer i frivillige organisasjoner om viktigheten av å ta vare på sporene våre for å kunne gi et bilde av det som rører seg i vår samtid

Arkiv etter fritidsaktiviteter

- I 2009 utga Bergen byarkiv et hefte med 15 artikler om ferie- og fritidsminner hentet fra arkivene.
- Innholdet kom fra arkiver etter frivillige organisasjoner, fra protokoller, møtebøker og utklippsamlinger.
- Gutteklubben Ørn's arkiv fra 1914-17 er en perle blant disse.

Arkiv etter frivillig arbeid

- Heftet '**Bergensernes fritid**' inneholder 15 artikler om ulike former for fritidsaktiviteter og frivillig arbeid
  - Gutteklubben Ørn. Gutter som tegnet og skrev om sin fritid i 1914-17
  - Protestaksjon for utbygging av universitet på Nygårdshøyden
  - Ulike kvinnesaksforening
  - Hytteliv knyttet til idrettslag og bedrifter
  - Politiklubbene, feriekolonier og ungdomsarbeid
  - Husmorlagsarbeid fra Salhus husmorlag

- Vil slike funn fra vår nåtid bli mulig i fremtiden?

- Hvor skal man finne referater, fortellinger og medlemsfortegnelser?
  - På wikipedia, på facebook, tilfeldige opptegetelser?

Utfordringer i en elektronisk nåtid og fremtid

- Sporene etter oss forsvinner ved tilfeldig oppbevaring av elektronisk skapt materiale
  - På den enkeltes PC
  - Som vedlegg sendt på epost
  - På minnepenner
  - På Cd-er, disketter

- Hvordan bevisstgjøre og sette fokus på viktigheten av å bevare dokumentasjon av det frivillige arbeidet som utføres på lokalt plan
  - Må få nasjonale regler distribuert via hovedorganisasjon eller paraplyorganisasjon
  - Informasjon ut til lokallag via egnete kanaler
  - Bevisstgjøring om arkiv til komiteer og enkeltpersoner

Problemstilling ved bevaring av elektronisk materiale

- Frivillige personer går lei, dokumentasjon og elektroniske filer overføres ikke til neste person som overtar
- Overgang til ny versjon av operativsystem og verktøy kan medføre at dataene blir utilgjengelige
- Lagringsmediet foreldes, ingen lesere tilgjengelig
- PC-en går i stykker, innholdet forsvinner, feil versjon, husker ikke passord
- Mister pinnepenn, diskett, CD osv

Skjemaer i Norges Kvinne- og familieforbund

- Skjemaene må lastes ned til egen maskin, fylles ut og lagres der for utfylling. Pdf-filer må skrives ut for utfylling.
- Send de utfylte skjemaene slik det står på hvert enkelt skjema
-
- Innmeldingsskjema
- Nyvalg i lag 2011
- Nyvalg i grupper 2011
- Nyvalg i krets 2011
- Årsmeldingsskjema lag 2010
- Årsmeldingsskjema grupper 2010
- Årsmeldingsskjema krets 2010
- Ved nedleggelse av lag
- *Enkle og greie rutiner som lokallagene har å forholde seg til*

Norges Kvinne- og familieforbund

Skjemaet sendes **kretsleder**. Skjemaet fylles ut i to eksemplarer: Laget beholder ett, det andre sendes kretsleder før 15. februar 2011 sammen med lagets årsberetning.
Krets er med gruppeleder: Skjemaet sendes **gruppeleder**. Skjemaet fylles ut i tre eksemplarer. Laget beholder ett, to sendes gruppeleder før 15. februar 2011 sammen med lagets årsberetning.

LAG :	
STIFTET ÅR	
KOMMUNE	
GRUPPE	
KRETS	

Lagleder / kontakt:	
Adresse:	
Postnr. –sted:	
Tlf arbeid / privat:	
E-post:	

Lagets egenkapital per 31.12.2010	
Antall lagsmøter	

Aktiviteter i forbindelse med K&Fsatningsområde i landsmøteperioden 2008 – 2010		
Antall aktiviteter relatert til temaet.		
Ja til omsorg – nei til vold		
Organisasjonsutvikling		
Kvinne- og familiepolitikk		
Forbrukerpolitikk		
Internasjonalt samarbeid		

Arkiv fra husmorlag

- Mange husmorlag er nedlagt de siste 20 årene
- De fleste leverte materialet sitt til den lokale kretsen (som de skulle)
- Midthordaland krets overleverte ferdig ordnete arkiver etter 22 husmorlag til Bergen byarkiv i 2010
- Dette er papirarkiver og gir et rikt bilde av dagligliv i Norge, spesielt etter 2.verdenskrig
- Noen husmorlagsarkiv kommer til byarkivet når barnehagearkiv hentes

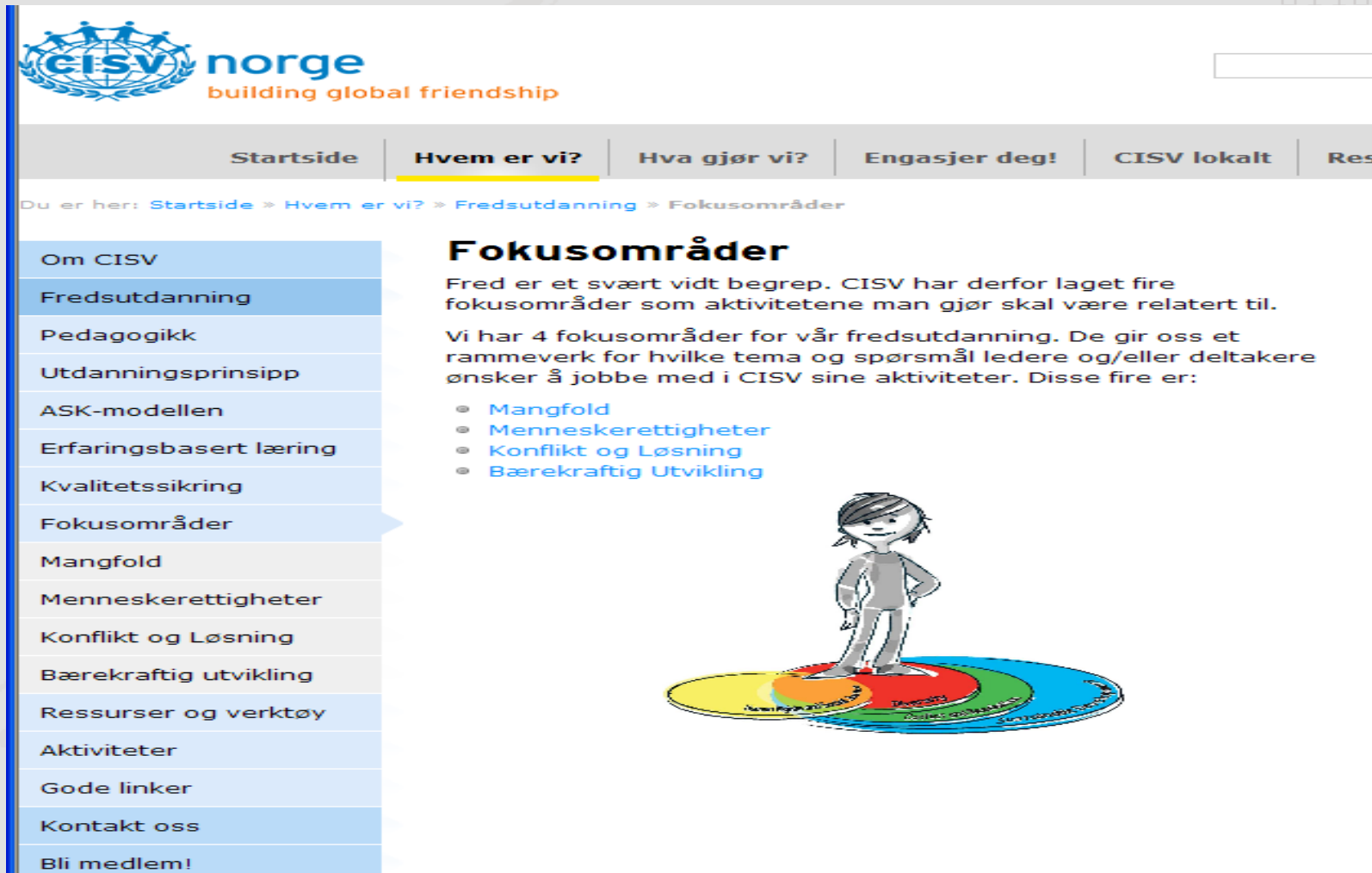

LNU – Paraplyorganisasjon for norske ungdomsorganisasjoner

- **LNU - Landsrådet for Norges barne- og Ungdomsorganisasjoner**
- **Miniguide til styrearbeid**
  - Sekretærens jobb:
  - Arkiv
- ”Alle viktige brev og e-poster som inneholder forpliktelser eller viktig informasjon må arkiveres systematisk, helst slik at resten av styret også har tilgang på de.”
- På hvilken form skal det arkiveres?
- **Hva med alt det andre som skjer og utføres på lokalt plan?**

CISV – internasjonal fredsorganisasjon

cisv norge
building global friendship

Startside | **Hvem er vi?** | Hva gjør vi? | Engasjer deg! | CISV lokalt | Res

Du er her: [Startside](#) » [Hvem er vi?](#) » [Fredsutdanning](#) » [Fokusområder](#)

Fokusområder

Fred er et svært vidt begrep. CISV har derfor laget fire fokusområder som aktivitetene man gjør skal være relatert til.

Vi har 4 fokusområder for vår fredsutdanning. De gir oss et rammeverk for hvilke tema og spørsmål ledere og/eller deltakere ønsker å jobbe med i CISV sine aktiviteter. Disse fire er:

- [Mangfold](#)
- [Menneskerettigheter](#)
- [Konflikt og Løsning](#)
- [Bærekraftig Utvikling](#)

Om CISV
Fredsutdanning
Pedagogikk
Utdanningsprinsipp
ASK-modellen
Erfaringsbasert læring
Kvalitetssikring
Fokusområder
Mangfold
Menneskerettigheter
Konflikt og Løsning
Bærekraftig utvikling
Ressurser og verktøy
Aktiviteter
Gode linker
Kontakt oss
Bli medlem!

Frivillig arbeid - oppfordring

Startside

Hvem er vi?

Hva gjør vi?

Engasjer deg

CISV lokalt

Res

Du er her: [Startside](#) » [Engasjer deg](#) » [Bli frivillig!](#)

Juniorer

Foreldre

Leder

Barn & Unge

Bli frivillig!

Bli frivillig!

I CISV er det alltid behov for flere engasjerte frivillige til å bidra til mer fredsutdanning for barn og unge!

Har du lyst til å gjøre noe, men ikke vet konkret hva du ønsker å gjøre eller hvem du skal kontakte?

[Trykk her og fyll ut skjema](#), så tar vi kontakt med deg!

Hvordan arkivfunksjonen fungerer i CISV

CISV – internasjonal fredsorganisasjon med lokallag i hele Norge

- Sentralt er det et sekretæriat som har utviklet den formelle delen av organisasjonen de siste årene
- Har laget regler og dokumentasjon for sentrale oppgaver
- Har digitalisert alle medlemsoversikter, referat, brev så langt tilbake som det fantes materiale
- Gode nettsider med masse opplysninger, godt organisert og lett å finne frem
- Men savner regler for hvordan lokallag skal dokumentere sine aktiviteter, overføre kunnskap og arkivere sitt lokale materiale

CISV Bergen Leirkomit 

- Egen komité ansvarlig for organisering av det praktiske vedr leir i 4 uker for ca 80 personer
  - Skaffe stab/leirledelse i samarbeid med lokallag/fylkeslag
  - Skaffe skole, lage leieavtale
  - Skaffe penger (noe kommer fra sentralt hold), sende søknader
  - Skaffe mat til alle måltider i 4 uker
  - Skaffe senger/sengetøy
  - Skaffe vertsfamilier for 48 barn to helger, ved ankomst og etter 2 uker
  - Skaffe transport til minst 2 utflukter
  - Skaffe nattevakter til hver natt
  - Skaffe kokk, pluss frivillig hjelp vedr middag
  - Skaffe folk til å rigge opp og ned leiren, kjøring, henting
  - Skaffe formingsutstyr og annet materiell
- Nødvendig med god dokumentasjon for å overføre kunnskap til neste gang det skal arrangeres tilsvarende leir, vanligvis hvert 2 – 3 år.

Digitale hjelpemidler

Deling og lagring av digitale dokumenter

Goggle docs inneholder

- Dokumenter som kan deles
- Kalenderfunksjon som kan deles

Google dokumenter

Create and share your work online

Create, edit and upload quickly

Import your existing documents, spreadsheets and presentations, or create new ones from scratch.

Access and edit from anywhere

All you need is a Web browser. Your documents, spreadsheets and presentations are stored securely online.

Share changes in real-time

Invite people to your documents and make changes together, at the same time.

It's free

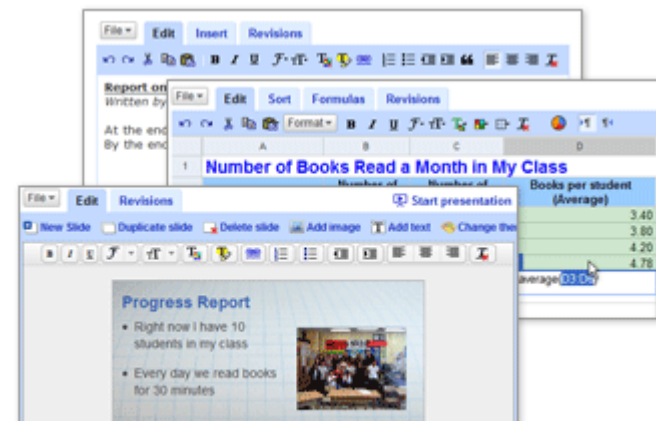
You don't pay a nickel.

[Take a tour »](#)

Get started with Google Docs

Already use other Google services?

[Sign in here.](#)

DET SOM HAR VÆRT -

OG DET SOM KAN BLI

GOOGLE APPS

Felles dokumentsted for bl.a.organisasjoner

**Google Dokumenter, Google Nettsteder med mer
Betaling pr bruker**

[Gmail for bedrifter](#)

25 GB lagringsplass, mindre nettsøppel, 99,9 % driftsgaranti, og forbedret e-postsikkerhet.

[Google Kalender](#)

Administrering av agendaer, planlegging, delte nettbaserte kalendere og synkronisering med mobilkalendere.

[Google Dokumenter](#)

Dokumenter, regneark og presentasjoner. Arbeid via nettet uten vedlegg.

[Google Grupper](#)

Brukeropprettede grupper med adresselister, innholdsdeling og søkbare arkiver.

[Google Nettsteder](#)

Sikre, kodefrie nettsider til intranett og nettsteder for grupper.

[Google Video](#)

Privat, trygg og vertsbasert videodeling

Ulike former for frivillig arbeid

- Lokallag som tilhører en hovedorganisasjon
- Lokale lag uten tilknytning til hovedorganisasjon
- Spontane former for frivillig arbeid, feiring av jubiléum, osv
- Nye organisasjoner, foreninger
- Frivillighet knytte til praktisk arbeid, f.eks dugnad

Hvordan opplyse om hvor viktig arkiv er ?

- Folk flest har ikke forståelse for hva arkiv er
- Hvorfor ta vare på dokumentasjon om vår hverdag?
- Hvem er interessert i hva vi arrangerte i 2005?
  - Hva gjorde vi?
  - Hvor mange personer trengte vi til det som skulle gjøres?
  - Hvilket utstyr trengte vi?
  - Hvor mye penger brukte vi?
- Overføring av kunnskap, trenger ikke finne opp hjulet på nytt hver gang noe skal arrangeres
- Se verdien av skriftlig dokumentasjon i form av notater, skjema, fremgangsmåter, lister, filer osv.

Hvordan ta vare på arven fra frivillig arbeid

- Retningslinjer fra arkivverket
  - hvorfor og hva skal tas vare på
  - hvordan og formater
  - hvor lagre
- Retningslinjer fra hovedorganisasjon til lokale lag
  - sette fokus på viktigheten av arkiv og bevaring av vår nåtid som blir til fortid
  - bevaring av mer enn regnskap, søknader og årsmeldinger
  - lage regler/retningslinjer for hvordan lagre og arkivere dokumentasjon om komitéarbeid, arrangementer, osv
  - hvem som har ansvar
  - hvor og hvordan oppbevare dokumentasjon (papir, elektronisk)
  - videreføre kunnskap til nye tillitsvalgte

Hvordan arkivere på lokalt plan

- Lokalt i de enkelte styrer og komiteer
  - En person i hver gruppe (leder eller sekretær) må ha ansvar for utskrifter som samles i perm på en organisert måte
  - Filer på elektronisk format lagres, merkes og oppbevares sammen med utskrift
  - Lagre elektroniske filer på felles nettsted
  - Oppbevare permer på egnet sted (kontor), overlevere til neste styre eller ansvarlig person
  - Videreføre kunnskap om arkiv til nye personer
  - Skape kontinuitet og videreformidle at arkiv er viktig

Fremtiden for arkiv og frivillige organisasjoner

- Det trengs regler
- Det trengs bevisstgjøring
- Nye generasjoner med kun digital bakgrunn skjønner ikke problemstillingen
- Konvertering til nye formater
- Nye felles nettløsninger
- Sikker lagring med konvertering ved teknologiendring

Bevisstgjøring og regelverk

- Offentlig fokus på at deler av kulturarven kan forsvinne med tilfeldig elektronisk lagring
- Regler og veiledninger for bevaring av digitalt materiale må komme fra arkivverket, via hovedorganisasjoner til lokallag og komiteer
- Bevisstgjøre og oppdra tillitsvalgte og medlemmer
- Konverteringsproblematikk når formater endrer seg

Fremtiden

- Digital lagring i nettskyen ??
- Egne lagringsbanker med tilgangskontroll ??
- Automatisk konvertering ved formatendring ??

Fremtiden vil gi svarene !

